

Spreminjanje vsebine pogodbenih razmerij v primeru spremenjenih okoliščin

POVEZUJEMO
za zeleno prihodnost.

Konferenca reciklažne industrije 2022

Rimske Terme, 20. 10. 2022

Nina Dajčman, pomočnica vodje pravne in kadrovske
službe

Cene industrijskih izdelkov so maja porasle nekoliko manj kot april

Najbolj so zrasle ce...

Cene industrijskih... so porasle za 2,6 odstotka, kar j... odstotka. Najbolj so se dvignile ce...

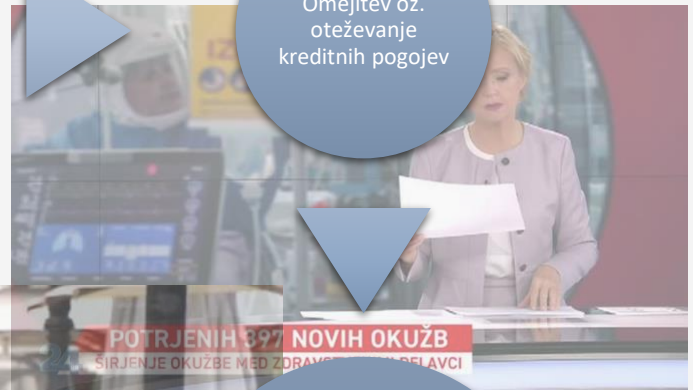
COVID-19

Zaprte oz. otežene transportne poti

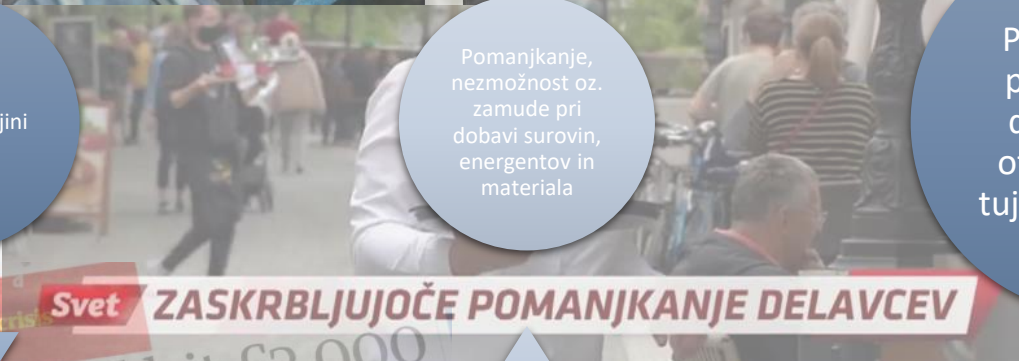
Cene goriv že od nedelje višje. Gneča na bencinskih servisih, ponekod zmanjkalo dizla.

Petrolu so potrdili, da zaradi povečane prodaje... do kratkoročnih izpadov zalog

Omejitev oz. oteževanje kreditnih pogojev

Vojna v Ukrajini

Pomanjkanje, nezmožnost oz. zamude pri dobavi surovin, energentov in materiala

Problematika pomanjkanja delovne sile, otežen prihod tuje delovne sile

Visok in nepričakovan dvig cen surovin, energentov, materiala in storitev

Dnevne spremembe cen

Moskva: Rusija pri dobavi plina ne bo dobrodelna

Odziv Kremlja na izjavo skupine G7, da je plačilo plina v rubljah "nesprejemljivo"

Moskva se ne namerava ukvarjati z dobrodelnostjo in brezplačno zagotavljati plina Evropi, če članice Evropske unije zanj ne bodo želele plačevati v rubljah, je za televizijo PBS povedal tiskovni predstavnik Kremlja Dmitrij Peskov

NAČELO *PACTA SUNT SERVANDA* (9. člen OZ)

(1) Udeleženci v obligacijskem razmerju so dolžni izpolniti svojo obveznost in odgovarjajo za njeno izpolnitev.

- Načelo **ni absolutno** → pogodbeno obveznost se lahko spremeni ali preneha na tri načine:

1. S SOGLASJEM POGODBENIH STRANK

2. V PRIMERU IZJEM, KI STA JIH STRANKI DOGOVORILI V POGODBI

3. V PRIMERU ZAKONSKO PREDPISANIH IZJEM

- Aktualno predvsem pri trajajočih pogodbah in pogodbah, pri katerih je izpolnitev časovno odložena (večja izpostavljenost nevarnosti spremembe vrednosti predmeta pogodbe – npr. inflacija).
- Spremembe lahko zadevajo bodisi predmet pogodbe (npr. spremenjene okoliščine zaradi prepovedi določene države) bodisi razmere na trgu (spremenjena vrednost denarja – spremenjena kupna moč, inflacija, zvišanje stroškov delovne sile).

TEMA 1

SPLOŠNO POGODBENO PRAVO

Zakonske možnosti v primeru sprememb okoliščin na področju splošnega obligacijskega prava (generalna pravna pravila).

TEMA 2

GRADBENE POGODBE

Posebna/dodatna ureditev za primere sprememb okoliščin v primeru gradbenih pogodb.

TEMA 3

POGODBE V POSTOPKIH JAVNEGA NAROČANJA

Specialna ureditev na področju javnega naročanja.

TEMA 1

SPLOŠNO POGODBENO PRAVO

Zakonske možnosti v primeru sprememb okoliščin na področju splošnega obligacijskega prava (generalna pravna pravila).

TEMA 2

GRADBENE POGODBE

Posebna/dodatna ureditev za primere sprememb okoliščin v primeru gradbenih pogodb.

TEMA 3

POGODBE V POSTOPKIH JAVNEGA NAROČANJA

Specialna ureditev na področju javnega naročanja.

1

PRIMER 1: *Okoliščine, ki so obstajale ob sklenitvi pogodbe, se v času izvajanja pogodbe, bistveno spremenijo – v pogodbi ni izrecnih določil, ki bi naslavljale in urejale to področje.*

1. SPORAZUM MED STRANKAMA (aneks k pogodbi)
2. UPORABA INSTITUTA SPREMENJENIH OKOLIŠČIN (*rebus sic stantibus*)

RAZVEZA ALI SPREMEMBA POGODBE ZARADI SPREMENJENIH OKOLIŠČIN

112. člen

(1) Če nastanejo po sklenitvi pogodbe okoliščine, ki otežujejo izpolnitev obveznosti ene stranke, ali če se zaradi njih ne da doseči namena pogodbe, v obeh primerih pa v tolikšni meri, da pogodba očitno ne ustreza več pričakovanjem pogodbenih strank in bi bilo po splošnem mnenju nepravilno ohraniti jo v veljavi takšno, kakršna je, lahko stranka, ki ji je izpolnitev obveznosti otežena, oziroma stranka, ki zaradi spremenjenih okoliščin ne more uresničiti namena pogodbe, zahteva razvezo pogodbe.

(2) Razveze pogodbe ni mogoče zahtevati, če bi bila morala stranka, ki se sklicuje na spremenjene okoliščine, ob sklenitvi pogodbe te okoliščine upoštevati ali če bi se jim bila lahko izognila oziroma, če bi njihove posledice lahko odklonila.

(3) Stranka, ki zahteva razvezo pogodbe, se ne more sklicevati na spremenjene okoliščine, ki so nastale po izteku roka, določenega za izpolnitev njene obveznosti.

(4) Pogodba se ne razveže, če druga stranka ponudi ali privoli, da se ustrezni pogodbeni pogoji pravično spremenijo.

(5) Če sodišče razveže pogodbo zaradi spremenjenih okoliščin, naloži na zahtevo druge stranke stranki, ki je razvezo zahtevala, da povrne drugi stranki pravičen del škode, ki ji je zaradi razveze pogodbe nastala.

Namen: pravilna porazdelitev koristi in izgub, povezanih s spremembo okoliščin med obema pogodbenima strankama (ekvivalentnost tveganj)

1. Učinek spremenjenih okoliščin:

- Spremenjene okoliščine otežujejo (ni pa izpolnitev nemogoča!) izpolnitev obveznosti ene pogodbene stranke **ALI**
- Zaradi spremenjenih okoliščin se ne da doseči namena pogodbe.

2. Vplivnost spremenjenih okoliščin:

- Pogodba očitno več ne ustreza pričakovanjem strank **IN**
 - Pogodbo bi bilo po splošnem mnenju nepravilno ohraniti v veljavi takšno, kakršna je.

3. Negativni predpostavki:

- Spremenjenih okoliščin stranka, ki se nanje sklicuje, ni mogla upoštevati ob sklenitvi pogodbe in se jim ni mogla izogniti ali odvrniti njihovih posledic **IN**
 - Okoliščine se niso spremenile po izteku izpolnitvenega roka.

RAZVEZA ALI SPREMEMBA POGODBE ZARADI SPREMENJENIH OKOLIŠČIN

112. člen

(1) Če nastanejo po sklenitvi pogodbe okoliščine, ki otežujejo izpolnitev obveznosti ene stranke, ali če se zaradi njih ne da doseči namena pogodbe, v obeh primerih pa v tolikšni meri, da pogodba očitno ne ustreza več pričakovanjem pogodbenih strank in bi bilo po splošnem mnenju nepravilno ohraniti jo v veljavi takšno, kakršna je, lahko stranka, ki ji je izpolnitev obveznosti otežena, oziroma stranka, ki zaradi spremenjenih okoliščin ne more uresničiti namena pogodbe, zahteva razvezo pogodbe.

(2) Razveze pogodbe ni mogoče zahtevati, če bi bila morala stranka, ki se sklicuje na spremenjene okoliščine, ob sklenitvi pogodbe te okoliščine upoštevati ali če bi se jim bila lahko izognila oziroma, če bi njihove posledice lahko odklonila.

(3) Stranka, ki zahteva razvezo pogodbe, se ne more sklicevati na spremenjene okoliščine, ki so nastale po izteku roka, določenega za izpolnitev njene obveznosti.

(4) Pogodba se ne razveže, če druga stranka ponudi ali privoli, da se ustrezni pogodbeni pogoji pravično spremenijo.

(5) Če sodišče razveže pogodbo zaradi spremenjenih okoliščin, naloži na zahtevo druge stranke stranki, ki je razvezo zahtevala, da povrne drugi stranki pravičen del škode, ki ji je zaradi razveze pogodbe nastala.

PRIMARNI ZAHTEVEK IZ NASLOVA SPREMENJENIH OKOLIŠČIN

(na strani stranke, pri katerih so se te okoliščine pojavile):

- Zahtevek na razvezo pogodbe (konstitutivni zahtevek -oblikovalna tožba) prizadete stranke;
- Nima pravice zahtevati (s tožbo) spremembe in prilagoditve pogodbenega razmerja;
- Pogodba je razvezana na podlagi sodbe sodišča.

SPREMEMBA/ PRILAGODITEV POGODBENEGA RAZMERJA?

- Le če nasprotna stranka (potem ko je prizadeta stranka seznanila s svojim položajem zaradi spremenjenih okoliščin) ponudi ali privoli v spremembo/prilagoditev;
- Prizadeta stranka torej lahko le predlaga spremembo, ne more pa je izsiliti.

ODPOVED SKLICEVANJU NA SPREMENJENE OKOLIŠČINE

115. člen

(Odpoved sklicevanju na spremenjene okoliščine)

Stranki se lahko s pogodbo vnaprej odpovesta sklicevanju na določene spremenjene okoliščine, razen če to nasprotuje načelu vestnosti in poštenja.

- „določene spremenjene okoliščine (!)“ – stranki se ne moreta na splošno odreči možnosti odpovedi pogodbe zaradi spremenjenih okoliščin.
- Odpoved ne sme biti v nasprotju z načelom vestnosti in poštenja (presplošne določbe; določbe iz katerih bi bilo razvidno izkoriščanje ene stranke zaradi vidno močnejšega položaja druge pogodbene stranke) – sodne prakse, ki bi napolnila ta pravni pojem še ni.
- npr. primer iz sodne prakse (VSRS III Ips 224/2008): pogodbeni stranki sta se s pogodbo vnaprej izrecno odpovedali sklicevanju na spremenjene okoliščine v zvezi s povečanjem davščin na dogovorjeno „fiksno ceno.“
- Takšno sklicevanje mora biti jasno in nedvoumno.

UVELJAVLJANJE SPREMENJENIH OKOLIŠČIN V PRAKSI

- Pričakovanost in obvladljivost okoliščin se presojata glede na raznolike okoliščine, odvisno od pogodbenega tipa, vrste blaga/storitve, časa sklenitve pogodbe, roka za izpolnitev, relevantnega trga, običajnih tveganj ...

„Po drugem odstavku 112. člena OZ se prizadeta stranka ne more sklicevati na spremenjene okoliščine in ne more zahtevati razveze pogodbe, če bi morala ob sklenitvi pogodbe te okoliščine upoštevati ali če bi se jim lahko izognila oziroma če bi njihove posledice lahko odklonila. Tožnica je navajala, da ni mogla predvidevati posledic gospodarske krize, ki je povzročila upad proizvodnje in porabe plina, saj je do znatnega padca porabe plina prišlo šele aprila 2009, pogodba pa je bila sklenjena že 9. 3. 2009.

...

*Dodati velja, da je uveljavljanje gospodarske krize kot spremenjene okoliščine lahko uspešno le v primeru, da je zahtevk **podprt z dejstvi in dokazi**, pri kateri bi morala tožnica razkriti in obrazložiti: 1. spremembo dohodkov/odhodkov zaradi krize, 2. kako se je doslej odzvala na spremenjene okoliščine in v čem so te okoliščine nepričakovane, zunanje, 3. kako spremenjene okoliščine vplivajo na pogodbo in splošni položaj tožnice, 4. kako je ocenjevala tveganje, 5. kako je ravnala, da ji ni mogoče očitati pomanjkanja potrebne skrbnosti in kaj je storila, da bi izpolnila načelo oziroma temeljno zavezo *pacta sunt servanda*.“ [VSL sodba I Cpg 772/2013 z dne 11.2.2015]*

Uporaba instituta spremenjenih okoliščin v primeru spremembe cene?

- VSRS Sodba III Ips 154/2015 z dne 24.1.2017: Spreminjanje cen na trgu morajo in morejo stranke upoštevati v primeru vestnega in skrbnega ravnanja. Ker je na spremembe cen torej treba računati, se v primeru normalnega poslovnega rizika na neke normalne oziroma predvidljive spremembe cen stranka v okviru spremenjenih okoliščin ne more uspešno sklicevati. Drugače pa je, če gre za takšno intenziteto sprememb, ki stranko prizadene v takšni meri, da ima naravo očitnega nesorazmerja, neekvivalentnosti vzajemnih pogodbenih dajatev.
- VSL sodba in sklep I Cpg 573/2015 z dne 8. 7. 2015: Če je do zvišanja cen prišlo zaradi naraščanja cen v daljšem časovnem obdobju (zaradi trenda naraščanja cen nepremičnin v gospodarstvu), to ne predstavlja nepredvidljivega dogodka, na katerega bi se tožnik po nasprotni tožbi lahko utemeljeno skliceval, in to ne glede na končni rezultat (npr. 100% ali več kot 100% višje cene). Drugače bi veljalo v primeru velikega in izjemno naglega skoka cen.
- VSL sodba in sklep II Cp 829/2012 z dne 16.5.2012: Glede na trend ob sklepanju pogodbe (celoletni porast za 12 %), je torej tožena stranka lahko pričakovala v približno treh letih 36 % porast, dejansko pa je prišlo do 46,16 % porasta, kar je torej le 10 % več od tistega, na kar bi tožeča stranka morala računati, tega pa ni mogoče šteti kot bistvenega zvišanja cen, pri čemer torej tožena stranka, kot je pravilno ugotovilo sodišče prve stopnje, zatrjevanega 100 % porasta cen ni dokazala. Če bi tožena stranka ravnala vestno in skrbno, bi rast cen morala in mogla upoštevati že ob sklepanju predpogodbe.

1

PRIMER 2: Okoliščine, ki so obstajale ob sklenitvi pogodbe, se v času izvajanja pogodbe bistveno spremenijo – stranki sta to vprašanje pogodbeno uredili.

Pogodbene klavzule, ki ohranjajo vrednost oz. kavzo pogodbe:

1. Klavzule, ki urejajo kasnejšo prilagoditev na pravo vrednost:

- Bodisi cena določena na dan izpolnitve bodisi prilagoditev obstoječe cene na kasnejši datum;
- DOBRA POGODBENA PRAKSA: 1. določljivost – natančna določitev kalkulacijskih metod in predpostavk za vrednotenje, 2. določitev postopkovnih pravil; 3. (opcija) določitev strokovnjaka, ki opravi vrednotenje.

2. Klavzule, ki vežejo vrednost na gibanje cen (valorizacijske klavzule):

- Zlata klavzula, valutna klavzula, indeksna klavzula;
- Izbor indeksa (domač, tuj, mednarodni) in pravilen sklic na indeks;
- Opredelitev obdobja valorizacije (372/2 OZ).

3. Klavzule, ki omogočajo razdor ali spremembo pogodbe ob poslabšanju vrednosti oz. v primeru nastopa določenih spremenjenih okoliščin:

- MAC klavzule, višja sila (force majeure), hardship;
- Lahko tudi klavzule, ki določajo obveznost ponovnih pogajanj;
- Splošna klavzula (+ z možnostjo izključitve določenih okoliščin/dogodkov kot neupoštevni).

* Pravilnik o načinih valorizacije denarnih obveznosti, ki jih v večletni pogodbah dogovarjajo pravne osebe javnega sektorja [Uradni list RS, št. 1/04].

TEMA 1

SPLOŠNO POGODBENO PRAVO

Zakonske možnosti v primeru sprememb okoliščin na področju splošnega obligacijskega prava (generalna pravna pravila).

TEMA 2

GRADBENE POGODBE

Posebna/dodatna ureditev za primere sprememb okoliščin v primeru gradbenih pogodb.

TEMA 3

POGODBE V POSTOPKIH JAVNEGA NAROČANJA

Specialna ureditev na področju javnega naročanja.

2

- Cena je še posebej pomemben element normativne ureditve gradbene pogodbe po OZ.
- Razlogi:
 - Izpolnitvena obveznost ima praviloma daljšo ročnost;
 - Gradba je vedno individualno določena stvar (→ obojestranski interes za realizacijo posla);
 - Gradba je praviloma kompleksen produkt (materiali, dela, dokumentacija).
- Pravila OZ olajšujejo položaj izvajalca v zvezi z določenimi spremembami na trgu.

POGODBENA DOLOČILA O SPREMEMBI CEN V GRADBENI POGODBI

Če glede spremembe cene v gradbeni pogodbi ni nič določeno:	Če gradbena pogodba vključuje določilo o nespremenljivosti cene:
<ul style="list-style-type: none">- Izvajalec lahko zahteva višje plačilo, če so se v času od sklenitve do izpolnitve pogodbe zvišale cene za elemente za več ko 2% (oz. 5% če zamuja z deli) (ne glede na pričakovanja strank).- V primeru precejšnjega zvišanja cen lahko naročnik odstopi od pogodbe. (ne pa tudi izvajalec! – ta le če so izpolnjeni pogoji po 112. členu OZ).- Velja tudi v primeru znižanja cene (658. člen OZ).	<ul style="list-style-type: none">- Klavzula o fiksni ceni: na naročnika se prevali breme več kot 10% zvišanja cen (ne glede na pričakovanja strank). [kogentna določba?]- V primeru precejšnjega zvišanja cen lahko naročnik odstopi od pogodbe. (ne pa tudi izvajalec! – ta le če so izpolnjeni pogoji po 112. členu OZ).- Velja tudi v primeru znižanja cene (658. člen OZ).

PAZLJIVO: Vključenost posebnih gradbenih uzanc v gradbeno pogodbo (25. in 27. uzanca – konkretizirana indeksna metoda – indeks rasti cen življenjskih potrebščin po podatkih pristojnega organa RS) in uporaba poslovnih običajev (že v skladu z 12. členom OZ).

- Pri gradbenih pogodbah je torej v primeru spremenjenih okoliščin princip ravnanja obrnjen. Stranka, ki ji sprememba okoliščin (npr. sprememba cen) predstavlja težavo, lahko zahteva zvišanje cen („zakonska valorizacija“). Šele če druga stranka na to ne pristane, ima pravico odstopiti od pogodbe.
- Izvajalcu daje torej možnost enostransko zahtevati spremembo cene zaradi zvišanja cen, ki jo uresniči z enostransko izjavo volje (z zahtevkom za zvišanje pogodbene cene oz. za plačilo razlik v ceni, ki ga naslovi na naročnika).
- Bistvena razlika je tudi v tem, da izvajalcu ni treba dokazovati, da je njegova izpolnitev otežena oz. da izvajalec zaradi spremembe ne more doseči namena pogodbe. Vprašanje pričakovanosti inflacije oz. spremembe višine indeksa pri gradbeni pogodbi ni relevantno!

Razmerje med 112. členom OZ in določili OZ o gradbeni pogodbi?

Ne urejajo enakih vprašanj, zato pravila o gradbeni pogodbi ne posegajo v pravila 112. člena!! (lahko se uporabita obe pravni podlagi, vendar ob izpolnitvi različnih pogojev). IZJEMA --- nujna nepredvidena dela (653. člen OZ).

TEMA 1

SPLOŠNO POGODBENO PRAVO

Zakonske možnosti v primeru sprememb okoliščin na področju splošnega obligacijskega prava (generalna pravna pravila).

TEMA 2

GRADBENE POGODBE

Posebna/dodatna ureditev za primere sprememb okoliščin v primeru gradbenih pogodb.

TEMA 3

POGODBE V POSTOPKIH JAVNEGA NAROČANJA

Specialna ureditev na področju javnega naročanja.

3

- Faza do sklenitve pogodbe – javnopravna pravila
- Faza po sklenitvi pogodbe – pravila pogodbenega prava (OZ)

AMPAK:

- avtonomija pogodbenih strank ni absolutna in je zaradi zasledovanja ciljev javnega naročanja, s pravom javnih naročil omejena (posebna pravila glede spremembe pogodbe);
- namen pravil ZJN-3 o pogojih za spremembo pogodbe je določiti zgolj omejitve na strani naročnikov, s tem pa ZJN-3 ne posega v upravičenja, ki jih imajo po OZ nasprotne stranke;
- ZJN-3 je glede na pravila OZ lex specialis (Sodba VSRS IV Ips 64/2017).

SPREMEMBA POGODB O IZVEDBI JAVNIH NAROČIL

95. člen

(1) V skladu s tem zakonom se lahko pogodba o izvedbi javnega naročila in okvirni sporazum spremenita brez novega postopka javnega naročanja v katerem koli od naslednjih primerov:

1. če je sprememba, ne glede na njeno denarno vrednost, predvidena v prvotni dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v jasnih, natančnih in nedvoumnih določbah o reviziji, ki lahko vključujejo določbe o reviziji cen, ali opcijah. V takih določbah morajo biti navedeni obseg in vrsta možnih sprememb ali opcij ter pogoji, pod katerimi se lahko uporabijo, ne smejo pa biti predvidene spremembe ali opcije, ki bi spremenile splošno naravo pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma;

3. če je sprememba potrebna zaradi okoliščin, ki jih skrben naročnik ni mogel predvideti, in sprememba ne spreminja splošne narave javnega naročila.

...

(2) V primeru iz 2. in 3. točke prejšnjega odstavka kakršno koli zvišanje cene ne sme presegati 30 odstotkov vrednosti prvotne pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma. Če je v primeru iz 2. ali 3. točke prejšnjega odstavka opravljenih več zaporednih sprememb, velja ta omejitev za vrednost vseh sprememb skupaj. Če vključuje pogodba o izvedbi javnega naročila določbo o valorizaciji denarnih obveznosti, se kot referenčna vrednost za izračun najvišje dovoljene vrednosti sprememb v primeru iz 2. ali 3. točke prejšnjega odstavka uporabi vrednost pogodbe s posodobljenimi cenami.

...

(5) Za spremembe določb veljavne pogodbe o izvedbi javnega naročila ali veljavnega okvirnega sporazuma, ki niso navedene v prvem odstavku tega člena, mora naročnik izvesti nov postopek javnega naročanja v skladu s tem zakonom

1. **Omejen obseg sprememb pogodbe:**

- Pet taksativno naštetih sprememb, ki se edine štejejo kot dopustne spremembe.

2. **„Rebus sic stantibus“ pri JN:**

- Sprememba je potrebna zaradi okoliščin, ki jih skrben naročnik ni mogel predvideti IN
- Sprememba ne spreminja splošne narave javnega naročila.
- Zahtevke na spremembo in ne odstop.

3. **Dodatna predpostavka:**

- Kakršnokoli zvišanje cene ne sme presegati 30% vrednosti prvotnega javnega naročila ali okvirnega sporazuma.
- V primeru opravljenih večih zaporednih sprememb, ta omejitev velja za vrednost vseh sprememb skupaj.
- Objava obvestila o spremembi.

Ponudnik zahteva oz. poda obrazložen predlog za spremembo cene na podlagi 3. točke prvega odstavka 95. člena ZJN-3.

Naročnik zahtevi ugotovi, če gre za nepredvidljivo okoliščino, ki jo on kot naročnik ni mogel predvideti.

Naročnik ne ugotovi zahtevi izvajalca.

Izvajalec ob identičnem dejanskem stanju, na podlagi 112. člena OZ od naročnika zahteva sodno razvezo pogodbe.

Naročnik v tem trenutku privoli v spremembo pogodbe in jo ohrani v veljavi. (OMEJITEV: 30% prvotne vrednosti).

Naročnik še zmeraj ne privoli v spremembo: konstitutivni zahtevki na sodišče na razvezo pogodbe.

SKLEP:

- Noben razlog/okoliščina ni *prima facie* spremenjena okoliščina, ni pa tudi izključeno njeno uspešno sklicevanje pod pogojem, da je zahtevek podprt z dejstvi, dokazi.
- V primeru, da stranki v pogodbi nista predvideli klavzul, ki naslavlja vprašanje spremenjenih okoliščin je razumno najprej nasprotni stranki ponuditi predlog za sporazumno rešitev/prilagoditev pogodbe do konca njene veljavnosti.
- Priporočljivo, da stranke namenijo posebno pozornost poglavju „spremenjenih okoliščin“ že v času sklepanja pogodbe in da s kvalitetno pogodbeno klavzulo o spremenjenih okoliščinah in o višji sili same predvidijo posledice nastopa takšnih okoliščin.

HVALA ZA VAŠO POZORNOST!

TEMA 1

SPLOŠNO POGODBENO PRAVO

Zakonske možnosti v primeru sprememb okoliščin na področju splošnega obligacijskega prava (generalna pravna pravila).

TEMA 2

GRADBENE POGODBE

Posebna/dodatna ureditev za primere sprememb okoliščin v primeru gradbenih pogodb.

TEMA 3

POGODBE V POSTOPKIH JAVNEGA NAROČANJA

Specialna ureditev na področju javnega naročanja.

